

Cultureel erfgoed en verzamelbeleid CHV 't Heer en Feer.

Cultureel erfgoed, wat is dat?

*"Cultureel erfgoed zijn de sporen uit het verleden van menselijke handelingen en gedragingen die we als samenleving of als individu de moeite van het bewaren waard vinden."*¹

Dat kunnen voorwerpen zijn in musea, archeologische vondsten, archieven, monumenten en landschappen. Maar ook de daaraan verbonden gebruiken, verhalen en gewoonten." Zo wordt ook wel onderscheid gemaakt tussen het materieel en immaterieel cultureel erfgoed

Cultureel erfgoed is geen statisch begrip. De inhoud ervan verandert voortdurend. Het feit dat de samenleving bepaalt wat bewaard wordt en wat niet, maakt dat niet alles dat 'oud' is het predicaat erfgoed ontvangt. Elke generatie maakt hierin eigen keuzes.

De toenemende mobiliteit en globalisering hebben ons meer in contact gebracht met andere culturen. In vergelijking met vijftig jaar geleden weten we nu veel meer over andere culturen en het bijbehorend erfgoed. Dit heeft ons tevens bewust gemaakt van onze eigen 'oude waarden' en het belang van het conserveren van sporen uit onze eigen geschiedenis. Door te kijken naar vroeger is het daarom soms makkelijker om ons eigen leven betekenis te geven

Cultureel erfgoed: de betekenis

De wereld waarin we nu leven is het product van menselijk handelen. Dit menselijk handelen heeft altijd betekenis en laat sporen na. In zijn streven zijn handelen betekenis te geven is de mens afhankelijk van sporen die hij al kent en de dan beschikbare mogelijkheden om deze sporen een actieve rol te laten spelen in die betekenisgeving.

Betekenisgeving gaat om het construeren van 'verhalen'. Al deze verhalen vormen de sporen uit het verleden. Sporen die de bedoelingen van mensen verduidelijken. Het leert ons verschillende oplossingen van problemen te zien waarmee vorige generaties te kampen hadden. Op deze manier geeft ieder mens *zelf* vorm aan de wereld waarin we leven.

Cultureel erfgoed is geschikt materiaal om mensen te laten oefenen met het duiden van de wereld om hen heen. Het vertelt ons iets over wie we zijn en hoe we zo zijn geworden: het maakt mensen bewust van hun identiteit.

Cultureel erfgoed: verschijningsvormen

Zoals vermeld kent cultureel erfgoed verschillende verschijningsvormen. Naast het onderscheid tussen immaterieel en materieel erfgoed, kan deze laatste categorie ook nog eens onderverdeeld worden in roerend en onroerend erfgoed. In schema ziet dat er als volgt uit:

Materieel erfgoed		Immaterieel erfgoed
Roerend	Onroerend	
Voorbeelden: foto's, films, muziekinstrumenten, boeken, schilderijen, beelden, sieraden, munten, zegels, meubels, relikwieën, ...	Voorbeelden: historische steden, monumenten, landschappen, molens, waterwerken, ...	Voorbeelden: liederen, talen, rituelen, ambachten, technieken, verhalen, gebruiken, recepten, feesten, sporten en spelen, gebruiken, overtuigingen, ...

Hoewel nuttig is dit onderscheid ook relatief. Materieel erfgoed heeft namelijk vaak een directe relatie met het immateriële erfgoed. In feite versterken ze elkaar.

¹ Bronnen: 'Erfgoed in de klas -Een handboek voor leerkrachten-' Hereduc, 2005.

'Erfgoed is overal', P. Mols, SLO 2002, www.erfgoednederland.nl

Het ene krijgt vaak pas betekenis door het andere; zo krijgt de jas van Gabe van der Geest extra betekenis door alle verhalen die er over Gabe van der Geest zijn. (Het zou wenselijk zijn als een aantal van deze verhalen op schrift kwamen en bewaard worden bij de jas)

Het verhaal bij het object kan soms meer vertellen dan het object op zichzelf. Elk object heeft zo zijn persoonlijke biografie. Daardoor gaat het leven en kan men het in een context plaatsen. Nog een voorbeeld hiervan is de kerkstoel van Lytje Willem die functioneel stuk is. Anders kon hij immers met zijn bochel niet zitten. Al deze voorbeelden dragen bij aan de culturele biografie van een Schiermonnikoog. Cultureel erfgoed is dus onuitputtelijk.

Cultureel erfgoed: wanneer?

Het is ons gezonde verstand dat ons zegt wat cultureel erfgoed is. Het heeft dus meer te maken met de waarde en betekenis die we aan deze voorbeelden geven, dan aan de fysieke vorm en inhoud ervan. De betekenis die cultureel erfgoed heeft kan dus van maatschappelijke, wetenschappelijke of persoonlijke betekenis zijn. Daarbij kan iets op zichzelf weinig betekenis hebben, maar als onderdeel van een collectie wel waardevol zijn.

Verzamelbeleid.

Wat wel of niet door de vereniging aanvaardt wordt als cultureel erfgoed wordt bepaald door de werkgroep "Cultureel erfgoed". De werkgroep toetst het ingebrachte goed op wel of geen cultureel erfgoed n.a.v. bovengenoemde notitie. Alles wat ergens anders is opgeslagen hoeft niet door de vereniging gearchiveerd te worden. Wel kan er een vermelding in het eigen archief komen waar de zaken terug te vinden/op te vragen zijn.

De werkgroep brengt vervolgens een bindend advies uit naar het bestuur, welke eindverantwoordelijk is voor het verzamelbeleid.

Wanneer er een positief besluit ligt over aanvaarden van het ingebrachte goed zal dit volgens bijlage 1 worden gearchiveerd.

Alle ingebrachte goederen moet in ieder geval worden gedigitaliseerd.

De werkgroep "cultureel erfgoed" bestaat uit minimaal drie en maximaal vijf leden. Minimaal één van de leden is een professional (streekarchivaris) de andere leden zijn ervaringsdeskundigen (eilanders met historische kennis)

Benoeming van de leden van de werkgroep gebeurt door het bestuur.